

fige et Par Ord om Vædringsforslagene Nr. 62, 63, 64 o. s. v., disse Forslag om Kirkerne. Der er sagt om disse Forslag, at man synes fra enkelte Sider, at det var en mærkelig Kærrighed at vise lige over for Bedefognene, at man der smaalig prutter om nogle saa tusinde Kroner, naar de skulle have dem en Kirke, medens man derimod ikke prutter med mere væstaaende Egne paa Bygninger, som man der giver Tilskud, og det skulde saa være en Grund til, at man skulde stemme for de Summer, som staa paa Finanslovsforslaget, og som ere foreslaaede af den høitæredede Kultusminister, og derimod ikke for Medfætteljerne. Om dette vil jeg sige, at det forekommer dog nok mig, at det kunde være et naturligt Spørgsmaal at gøre i en Sag som denne, naar den begynder at glide ind i en ny Fase, saaledes som denne gør, om man ikke kunde gøre noget lige saa godt for en mindre Sum end den, som er foreslaaet her i Finanslovsforslaget. Jeg vil paa ingen Maade sætte mig imod, at Trangen til Kirker i Vestjylland imødekomes saa meget som muligt, thi det er jo klart, at man derude ikke blandt de Folk, der der søge Kirkerne, vil kunne skaffe sig betydelige Bidrag — og dog har man enkelte Steder tegnet sig for ikke saa smaa Summer dertil — og at man derfor maa søge Midler tilvejebragte andre Steder. Naar man nu imidlertid her taler om nogle enkelte Kirker, saa er det jo dermed alligevel givet, at det bliver ikke ved disse Kirker alene, og det var derfor maaste muligt, at man kunde komme ind paa en noget sparsommeligere Bygningsmaade, at man kunde komme ind paa at bygge saaledes, at man ikke anvendte saa store Summer. Jeg er i Besiddelse af Oplysninger om en hel Del Kirker paa Østjylland for Menigheder, der ere lige saa store som dem, der her kan være Tale om, og hvor man for meget mindre Summer har bygget sig rigtig kønne Kirker, som paa ingen Maade har manglet hverken Taarne eller Spir eller den almindelige Udsmykning, som findes ved Kirker; man har kunnet opføre dem for 10 à 12,000 Kr., og er det virkelig Tilfældet, at man kan bygge Kirker aldeles stemmende med de almindelige Forestillinger om, hvorledes en Kirke skal se ud, fra 10—12,000 Kr., er der selvfølgelig ingen Grund til paa Heden at bygge Kirker til 19—20,000 Kr. eller 17—18,000 Kr.; thi selv om Summen til den enkelte Kirke kan være lille, bliver det dog, naar man i Tidens Løb bevilger en halv Snæs Kirker, den ene efter den anden, til et Beløb, og det turde derfor være rigtigst at overveje denne Sag. Jeg agter

at stemme for, at man tager disse formindskede Summer for at bevirke, at man tager alvorligt under Overvejelse, om man ikke med mindre Summer kunde komme fuldt lige saa godt ud af det, men dermed vil jeg paa ingen Maade have lagt ind i min Afstemning, at jeg ikke vil imødekomme Trangen til Kirker i Vestjylland, hvor den findes. Jeg kan saa godt forstaa, at de Menneker, der have politiske og personlige Interesser i et eller andet af disse Sogne, tør ikke, endog blot hvidste den Tanke, ja, jeg tror endog saa, de tør ikke en Gang hjemme i deres Seng om Natten tænke den Tanke, at det kan siges, at Kirken muligvis kan bygges billigere. (Udfrydelse). Ja, der er et æret Medlem, der siger, at jeg har sagt Vestjylland, men det er selvfølgelig Midtjylland, netop den fattigste Del, og det forandrer ikke noget som helst i de Bemærkninger, jeg har gjort. Idet jeg har motiveret min Afstemning paa dette Punkt, tror jeg, at vi andre, som ikke ere personlig eller politisk interesserede i saadanne Kirker, og som ikke skulle have Kirkegængernes Stemmer ved Valg eller Ngt, gøre fornuftigst i at henstille denne Sag alvorlig til Overvejelse: skulde man ikke med mindre Beføstninger kunne bygge den lige saa forpærlig, lige saa hyggelig, og derved maaste være i Stand til at imødekomme Trangen paa flere Steder, end der hidtil har været Tale om.

Det andet Spørgsmaal, jeg vilde tillade mig at tale om, er Forslaget under Nr. 79: fast Understøttelse til Dr. phil. Georg Brandes. Naar jeg ser paa alt det meget, der er blevet sagt om denne Sag under Forhandlingerne i disse Dage, saa forundrer det mig egentlig meget, at man har kunnet have Lykt til at sige saa meget om den Sag. Det forekommer mig, at Kravet om en fast aarlig Understøttelse til Dr. Brandes er saa naturligt og saa rimeligt, at man ikke ret vel skulde tænke sig, at det kunde volde saa megen Tale, som det har voldt, og jeg vil anbefale de Herrer, som have opponeret derimod, at tage Anmærkningerne til Finansloven for dem og lade deres Øje løbe ned ad de Sider, som omfatte de Understøttelser, som paa § 21 hdes af forskellig Art, dels som Væsgaver, dels som faste Understøttelser, dels som midlertidige Understøttelser, og se, hvad det er for Navne der staa, og saa standse og tænke ved hvert Navn, stille dette Navn i Forhold til den Mand, hvis Navn der tales om her. Hvis de gøre det ærlig, idet de spørge: kan den Mand, kan den Mand's Virksomhed sammenlignes med Georg Brandes', vil Svaret i de allerfleste Tilfælde være Nej, de ville